

Versenybírói Szabályzat

A Magyar Tájékozódási Futó Szövetség (MTFSZ) versenybírói szabályzata

1. Versenybírók képzése:

Versenybírói tanfolyamot az országos Szövetség szervezhet: A képzések és továbbképzések célja: a megfelelő szakmai ismeretekkel rendelkező versenybírók képzése a jobb minőségű, magasabb színvonalú versenyek szervezése, lebonyolítása érdekében.

1.1. Alapfokú képzés

A versenybírói teendők iránt érdeklődők tanfolyam keretein belül sajátíthatják el a követelményeket. A tanfolyamon szakképzett, gyakorlattal rendelkező versenybíró oktatók képezik a jelentkezőket, ajánlott tematika szerint (1. számú melléklet). A tanfolyamot szervező TFSZ vagy koordinátor a vizsgajegyzőkönyv (Versenybíróképzési jegyzőkönyv) egy példányát az MTFSZ Versenybizottságának és amennyiben más megyéből is volt a tanfolyamon résztvevő, az illetékes megyei TFSZ-nek vagy koordinátornak köteles benyújtani (elektronikus formában, letölthető formailapon – 2. számú melléklet) a tanfolyam befejezését követő 4 héten belül.

1.2. Vizsgáztatás módja

A vizsga a szervező által kijelölt vizsgabizottság előtt, online vagy szóbeli, illetve gyakorlati vizsga formájában történik. A vizsgáztatásra az év bármelyik szakaszában sor kerülhet.

1.3. Továbbképzések

A versenybírók részére az országos szövetség tart továbbképzéseket. Az országos szövetség a továbbképzéseket és ellenőrző vizsgákat minden fokozatú aktív versenybíró részére kötelezően előírhatja.

2. Versenybírói fokozatok

- alapfokú versenybíró;
- középfokú versenybíró;
- országos versenybíró.

Szakági versenybírók:

- tájkerékpár-versenybíró;
- trailO-versenybíró;
- sítájfutó versenybíró.

Szakági versenybíró lehet az a bármely fokozattal rendelkező versenybíró, aki teljesíti a szakágak által előírt képzési és vizsgafeltételeket, és a szakág vezetése megadja neki a szakági versenybírói címet.

3. Versenybírók nyilvántartása

A versenybírók nyilvántartását az MTFSZ Versenybizottsága végzi. A versenybírók nyilvántartása az MTFSZ honlapján történik.

4. Versenybírói feljebbminősítések, felterjesztése, elbírálása

Az alapfokú és középfokú versenybírók kérhetik a magasabb osztályba sorolást. A versenybíró felterjesztését a megyei koordinátor, a versenybíró sportegyesülete, vagy maga a versenybíró **kérvényezheti** a feltételek teljesítésének igazolt felsorolása mellett (3. sz. melléklet). A magasabb minősítés megszerzését az MTFSZ Versenybizottságánál kell kérvényezni. A feljebbminősítési feltételeket teljesítőktől elméleti és gyakorlati alkalmassági vizsga kérhető.

A feljebbminősítési kérelmet a Versenybizottság bírálja el, és erről a felterjesztőt értesíti és az eredményét a nyilvános versenybírói nyilvántartásban átvezeti. A Versenybizottság döntése ellen az MTFSZ Elnökségéhez lehet fellebbezni.

5. Versenybírói minősítések feltételei:

Az alapfokú versenybírói minősítés feltételei

- 16 éves életkor;
- legalább két éves aktív versenyzői múlt;
- a tanfolyamon való részvétel, és sikeres vizsga megéléte.

Elméleti alkalmasság:

- általános sportági elméleti ismeretek;
- a sportág versenyszabályainak ismerete;
- rangsoroló versenyek irányelvei, bajnoki rendszer szabályainak ismerete;
- tájfutó versenyek szervezési és lebonyolítási ismerete;
- tájfutó térképek, készítésük, kiadásuk szabályozása;
- a sportág minősítési szabályainak ismerete;
- tájfutás és természet kapcsolata, természetvédelmi ismeretek;
- elsősegélynyújtási ismeretek.

Gyakorlati követelmények:

- pályatervezés, kitűzés, ellenőrzés alapkövetelményei.

A középfokú versenybírói minősítés feltételei

- legalább 3 éve alapfokú (beleértve a korábbi III. osztályú minősítést is) versenybíróként működik, s ellene az utóbbi három évben jogos kifogás nem merült fel;
- az előző minősítés megszerzése óta 10 alkalommal versenybírói elnöki, elnökhelyettesi, pályakitűzői, ellenőrző bírói, titkári, vagy Sportident kezelői teendőket látott el (a tízből legalább 3 alkalommal országos rangsoroló versenyen, de csak az országos rangsoroló versenyeken ellátott Sportident kezelői feladat vehető figyelembe).

Elméleti alkalmasság

- a versenyszabályzat megfelelő szintű ismerete;
- az MTFSZ határozatainak, a verseny- és a térképbizottság állásfoglalásainak ismerete;
- a minősítési szabályzat ismerete;
- a bajnoki rendszer szabályainak ismerete;
- szimbóljelölések alkalmazása;
- a természet- és környezetvédelem hazai felépítése, szervezete;
- a természet- és környezetvédelem kapcsolata a tájfutással, problémái;
- különböző terek speciális problémái;
- a térképkészítés természetvédelmi vonzatai.

Gyakorlati követelmények:

- középfokú színvonalú pályakitűzői jártasság bizonyítása terepen.

Az országos versenybírói minősítés feltételei

- legalább 4 éves középfokú (beleértve a korábbi I. osztályú minősítést is) versenybírói működés, mely ellen az utolsó 4 évben jogos kifogás nem merült fel;
- az előző minősítés megszerzése óta legalább 5 alkalommal tevékenykedett országos bajnokságon, vagy 500 főt meghaladó versenyen elnöki, pályakitűzői, ellenőrzőbírói, titkári, vagy Sportident kezelői minőségben;
- magas szintű jártasság a sportág szabályzataiban, bajnoki, minősítési és versenyrendszerében.

6. Inaktív versenybírói minősítések:

A versenybírói minősítések a megszerzést, vagy az utolsó versenyjegyzőkönyvvel igazolt aktív versenybírói feladat ellátását követő 5. év végéig érvényesek. Az 5. év lejártá után az MTFSZ Versenybizottsága a versenybírókat inaktív státuszba helyezi.

Inaktív státuszról aktív státuszba a nyilvántartást vezető MTFSZ Versenybizottsága döntésével lehet kerülni, melyhez a versenybíró továbbképzésen való részvételre kötelezhető.

Az aktív státusz szempontjából versenybírói tevékenységnek minősülő versenybírói tevékenységek:

- elnök, elnökhelyettes;
- pályakitűző;
- ellenőrző bíró;
- titkár;
- célfelelős;
- rajtfelelős;
- felvezetés-vezető;
- Sportident-kezelő.

7. Versenybírói visszaminősítések:

A versenybíró visszaminősíthető, ha

- a kötelezően előírt képzése(ke)n igazolatlanul nem vesz részt;
- versenybírói munkája ellen súlyos, jogos kifogás merült fel.

A versenybíró a Versenybizottság minősítheti vissza, mely ellen az MTFSZ Elnökségéhez lehet fellebbezni.

A szabályzat 2023. március 1-től érvényes. Az előző évi szabályzathoz képest megváltozott részek pirossal kiemelve olvashatók.

Jelen szabályzatot az MTFSZ elnöksége 2023. február 13-i ülésén fogadta el.

Tájékoztató futás versenybírói tanfolyam

Ajánlott tematika, minimum 20 órás képzésben

(összeállította: MTFSZ Versenybizottsága)

Jelentkezés feltételei:

- ✓ 16. betöltött életév,
- ✓ két éves tájfutó múlt.

I. ELMÉLET

1. Általános elméleti ismeretek (0,5 óra)

- ✓ A magyar sport felépítése (állami sportirányítás, MTFSZ, megyei **koordinátor**, egyesület),
- ✓ A tájfutás elhelyezkedése a magyar sportban, kapcsolata szabadidősportokkal,
- ✓ A tájfutás oktatásának iskolai lehetőségei – Nemzeti Alaptanterv, Diáktájfutás-program.

2. A sportág versenyszabályai (3 óra)

- ✓ A versenyek felosztása (formák), a versenyek résztvevői (igazolt, szabadidős),
- ✓ Tájékoztató szakágak, versenyek,
- ✓ Jelentkezés versenyrendezésre, a verseny rendezői, szervező bizottsága, versenybírók,
- ✓ A verseny adminisztrációja (kiírás, értesítő, tájékoztató, eredményértesítő, jegyzőkönyv, versenyjelentés)
- ✓ Kategóriák,
- ✓ Nevezés, sorsolás, térkép,
- ✓ Versenypályák, versenyterület, tiltott terület, szalagozások a terepen,
- ✓ Pályaberajzolás, egyéb jelölések a térképen,
- ✓ Pontmegnevezések (szöveges, szimból),
- ✓ Az ellenőrzőpont, pontértékelési lehetőségek (SI, lyukasztó, zsírkréta),
- ✓ A rajt, a cél, a váltóhely, az átfutó pont,
- ✓ Versenyzőkarton, dugóka (elektronikus karton) eredménymegállapítás, eredményközlés,
- ✓ Viselkedés a versenyen, sportszerűség, a versenyző felszerelése, használható segédeszközök,
- ✓ Az óvás, szabályok megsértése,
- ✓ Ellenőrzőbíró, szövetségi ellenőrző bíró, zsűri, nemzetközi versenyellenőr,
- ✓ A, B, C és D fokozatú pályák követelményei,
- ✓ szalaggal segített versenypálya követelményei,
- ✓ Gyermekverseny pályakitűzési elvei.

3. Rangsoroló versenyek irányelvei, bajnoki rendszer, minősítési szabályzat (2 óra)

- Kiemelt, országos, regionális rangsorolók,
- Bajnoki rendszer,
- Minősítési szabályzat.

4. Tájfutó versenyek szervezése, lebonyolítása (4 óra)

- ✓ A verseny előzetes munkálatai:
terepkiválasztás, engedélyek beszerzése, forgatókönyv készítése, szállás, szállítás megrendelése, költségvetés elkészítése, kiírás kiküldése, nevezések feldolgozása, értesítő küldése, versenypályák kitűzése-ellenőrzése, pontmegnevezések elkészítése, pálya berajzolása.
- ✓ A verseny alatti teendők:
a versenyközpont előkészítése a versenyzők fogadására, tájékoztatás, versenypályák felvezetése, rajt és cél felépítése, szalagozások elkészítése, mindezek bontása. Rajtoltatás, pontok őrzése, frissítők, célban a versenyzők fogadása, eredményszámolás, eredményközlés, eredményhirdetés.
- ✓ Verseny utáni feladatok:
jegyzőkönyv, eredményértesítő küldése. Elszámolás elkészítése, a versenyfelszerelés karbantartása.

5. Tájfutó térképek, készítésük, kiadásuk (3 óra)

- ✓ Jelkulcs (IOF),
- ✓ Térképhelyesbítés alapjai,
- ✓ Térképrajzolás alapjai (OCAD),
- ✓ Pontmegnevezés, szimból,
- ✓ Térképkiadás (K-szám), szerzői és kiadói jogok (**Térképszabályzat**).

6. Tájfutás és természet (1 óra)

- ✓ A természet- és környezetvédelem célja, feladata és ezeknek a tájfutással kapcsolatos vonatkozásai,
- ✓ A versenybíró természet- és környezetvédelemmel kapcsolatos feladatai:

Rendezőként:

- engedélyek (területgazdálkodók, természetvédelmi területek, behajtási engedélyek),
- higiéniai kérdések (szemetesek, WC-k, ivóvíz, lajtkocsi),
- propaganda (a területről mindenki vigye haza a szemetet),
- rendezvény utáni takarítás megszervezése, ellenőrzése,
- természet és környezetvédelemmel kapcsolatos bejelentése.
- környezetvédelmi szabályzat.

Pályakitűzőként:

- az engedélyekben foglaltak betartása,
- egyirányú versenyzőmozgás,
- vadrejtő helyek, vadászati objektumok kihagyása,
- stekkelés, ácsolás, bontás.

Ellenőrzőbíróként:

- az előzők ellenőrzése és szigorú betartatása.

7. Sportegészségtan, elsősegélynyújtás (0,5 óra)

- ✓ A versenyrendezés egészségügyi feltételei,
- ✓ Sportorvosi igazolások, orvos a versenyen,
- ✓ Sporthigiénia, sportsérülések, a sportágban leggyakrabban előforduló sérülések,
- ✓ Kullancs okozta fertőzések, védekezés.

II. GYAKORLAT **(6 óra)**

- ✓ Pályatervezés alapelvei,
- ✓ Pályakitűzés alapelvei, pontelhelyezés, ellenőrzés,
- ✓ Pontmegnevezések szimbóllal, szöveggel,
- ✓ Pont közeli térképhelyesbítés, utólagos térképjavítás,
- ✓ Sportident kezelése

III. VIZSGA

Írásbeli, szóbeli vizsga:

- ✓ Versenyszabályok, irányelvek (2, 3),
- ✓ Versenyrendezés (4),
- ✓ Térképek, térképjelek, szimbólok (5).

Gyakorlati vizsga:

- ✓ Pályakitűzés
- ✓ Ellenőrzés
- ✓ Térképjavítás

IV. EGYÉB

- ✓ A tanfolyamot legalább középfokú végzettséggel rendelkező aktív versenybíró vezetheti.
- ✓ Utóvizsga lehetőség: sikertelen vizsga esetében egy hónapon belül.
- ✓ Megengedhető hiányzás: az óraszám 20%-áig.
- ✓ Felmentés elméleti tantárgy alól: szakirányú főiskolát vagy egyetemet végzett hallgatók kérhetnek.
- ✓ A versenybírók nyilvántartásával, feljebb minősítésével, továbbképzésével kapcsolatban az MTFSZ Versenybíró szabályzatában foglaltak az irányadók.

Versenybíróképzési jegyzőkönyv

A tanfolyamot szervező neve:	
-------------------------------------	--

A tanfolyam vezetője:	
helye	
típusa:	alapképzés / továbbképzés
Előadások időpontjai:	
előadó(k):	
Gyakorlatok időpontjai:	
A vizsga időpontja	

A tanfolyamon eredményesen résztvevő alapfokú minősítést elérő versenybírók (ABC sorrendben):

Sor-szám	Név	Klub	Születés ideje	Versenybírói fokozat	Telefon	email-cím
				alapfokú		
				alapfokú		
				alapfokú		
				alapfokú		
				alapfokú		
				alapfokú		
				alapfokú		

A továbbképzésen eredményesen résztvevő versenybírók:

Sor-szám	Név	Klub	Születés ideje	Versenybírói fokozat	Telefon	email-cím

....., 202.....

.....

Feljebbminősítési kérelem

A nevében kérem az alábbi versenybíró(k) feljebb minősítési kérelmének elbírálását.

Versenybíró neve:

Jelenlegi minősítése:

A versenybírónak az utolsó fokozat megszerzésétől eltelt időszakban végzett versenybírói tevékenysége:

Év	Verseny neve	KR/OR/RR	versenybírói tevékenység

....., 202.....

.....